

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 kwietnia 2017 r.

NK-KE.431.9.2017.KS

Pan
Ryszard Raszkiewicz
Starosta Złotoryjski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 1 do 3 marca 2017 r., na podstawie przepisu art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2017 r. nr 18 i 19 zespół kontrolny z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Kamil Suchodolski – inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego),
- Artur Wachowski – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),

przeprowadził w Starostwie Powiatowym w Złotoryi, z siedzibą pl. Niepodległości 8, 59-500 Złotoryja (zwanym dalej Urzędem), kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na organizacji na terenie powiatu złotoryjskiego punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej³, zwanej dalej ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 15 grudnia 2016 r. *Planem kontroli na I półrocze 2017 r.* (sygn. NK-KE.430.5.2016.DD).

Przedmiotem kontroli było przygotowanie organizacyjne powiatu złotoryjskiego do wykonania zadania, a także zgodność lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, z przepisami prawa. Ponadto kontroli podlegała realizacja obowiązków informacyjnych oraz dokumentowanie udzielanych porad prawnych.

---

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.

² Dz. U. nr 185 poz. 1092.

³ Dz. U. poz. 1255 ze zm.

Okres objęty kontrolą obejmował czas od dnia 1 września 2015 r. do dnia kontroli.

Kontrola została wpisana w książce kontroli pod nr 3.

Funkcję Starosty Złotoryjskiego w okresie objętym kontrolą pełnił Pan Ryszard Raszkiewicz⁴.

Wykonywanie zadań będących przedmiotem kontroli Starosta Złotoryjski powierzył Sekretarzowi Powiatu Pani Katarzynie Kamińskiej, która pełni funkcję Kierownika Wydziału Organizacyjno-Prawnego w ww. Urzędzie⁵.

[dowód: akta kontroli str. 14-17]

W dniu 3 kwietnia 2017 r. Staroście Złotoryjskiemu doręczono projekt wystąpienia pokontrolnego sporządzony dnia 28 marca 2017 r. Do ustaleń zawartych we wskazanym dokumencie, w przewidzianym do tego terminie, nie wniesiono zastrzeżeń.

W związku z powyższym przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

Wykonywanie zadania przez podmiot kontrolowany – tj. Starostę Złotoryjskiego oceniono **pozytywnie**.

Przedmiotowej oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia w zakresie zagadnień objętych kontrolą.

I. Organizacja punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

W toku kontroli ustalono, iż na terenie powiatu złotoryjskiego utworzono dwa punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z przepisem art. 8 ust. 2 w zw. z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Jednocześnie należy wskazać, iż do Starostwa Powiatowego w Złotoryi nie wpłynęły żadne skargi lub wnioski dot. udzielania porad prawnych na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, w rozumieniu art. 221 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁶.

Zadanie dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej powiat złotoryjski realizuje samodzielnie zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. W wyjaśnieniach

---

⁴ Uchwała Nr II/3/2014 Rady Powiatu Złotoryjskiego z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Starosty Złotoryjskiego.

⁵ Zgodnie z pismami: z dnia 22 października 2015 r. o sygn. OP.2122.48.2015, z dnia 29 grudnia 2015 r. o sygn. OP.2122.61.2015 oraz z dnia 25 lutego 2016 r. o sygn. OP.2122.13.2016.

⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.

z dnia 9 marca 2017 r.⁷ w następujący sposób uzasadniono lokalizację punktów nieodpłatnej pomocy prawnej:

„Starosta Złotoryjski przy lokowaniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, które rozpoczęły swoją działalność w styczniu 2016 roku, kierował się geograficznymi uwarunkowaniami powiatu, w celu zapewnienia wszystkim mieszkańcom jak najlepszego (pod względem odległości) dostępu do punktów. Jednakże, po rocznych obserwacjach działania punktów umiejscowionych w Świerzawie i w Złotoryi, w tym ilości przesyłanych kart z poszczególnych punktów, które świadczyły o zainteresowaniu ich działalnością na danym obszarze, zdecydowano o umiejscowieniu w 2017 roku obu punktów w jednym lokalu – w Złotoryi, mieście o największej liczbie mieszkańców. Zapewniona jest dobra komunikacja z pozostałymi miejscowościami z terenu powiatu. Dzięki powyższej zmianie nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest przez 8 godzin dziennie w jednym lokalu, o stałych godzinach co stabilizuje i optymalizuje działanie punktu i jest korzystne dla uprawnionych.

Nadmieniam, że w punkcie umiejscowionym na terenie Złotoryi w roku 2016 udzielono 554 porady prawne, natomiast w punkcie w Świerzawie – 103 porady.”

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy uznać rezygnację z punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Świerzawie za zasadną.

[dowód: akta kontroli str. 22-35]

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i w terminach wskazanych w art. 10 ust. 2 zdanie pierwsze oraz art. 26 ust. 2 ww. ustawy zawarto porozumienia z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Wałbrzychu oraz Okręgową Radą Adwokacką z siedzibą we Wrocławiu⁸. Informacja o zawarciu porozumień została przekazana wojewodzie zgodnie z przepisem art. 10 ust. 3 ww. ustawy.

[dowód: akta kontroli str. 36-41]

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż organ zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej powierzył prowadzenie jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego⁹.

---

⁷ Odpowiedź na złożone dnia 3 marca 2017 r. wezwanie o udzielenie wyjaśnień, podpisana przez Wicestarostę Panią Wandę Grabos z upoważnienia Starosty o sygn. OP.1711.3.2017.

⁸ Porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu Złotoryjskiego z dnia 30 października 2015 r. oraz z dnia 28 października 2016 r.

⁹ Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r. zostało powierzone Fundacji „W Służbie Wsi”, natomiast w 2017 r. – Stowarzyszeniu Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój”

Przedmiotowe organizacje pozarządowe zostały wyłonione w drodze prawidłowo przeprowadzonych i udokumentowanych konkursów¹⁰. Ogłoszenia o konkursie były zgodne z przepisem art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹ i zostały upublicznione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Złotoryi, tablicy ogłoszeń w siedzibie starostwa oraz stronie internetowej organu zgodnie z art. 13 ust. 3 powyższej ustawy.

Złożone w konkursie oferty zostały rozpatrzone przez komisję konkursową w ramach określonych w ogłoszeniu kryteriów, co potwierdzają stosowne protokoły. Obie wyłonione organizacje pozarządowe spełniały wymogi określone w art. 11 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej¹².

[dowód: akta kontroli str. 62-96]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż umowa zawarta na rok 2016 z Fundacją „W Służbie Wsi” nie zawierała elementu, o którym mowa w art. 11 ust. 7 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Odnośnie powyższej nieprawidłowości organ udzielił następujących wyjaśnień:

„Umowa Nr OP.1.2015 nie zawiera zasad zapewnienia zastępstwa w przypadku, gdy osoba wyznaczona do udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej nie będzie w stanie udzielać jej osobiście. W ramach ustaleń z organizacją świadczący nieodpłatną pomoc prawną mieli wzajemnie się zastępować, aby ciągłość działania punktu była zachowana.”

Należy ocenić pozytywnie, iż organ zidentyfikował ww. brak i został on usunięty w kolejnej umowie, zawartej dnia 22 grudnia 2016 r. ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój”. Powyższa umowa spełniała wszystkie wymogi określone w art. 11 ust. 7 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3-6 ww. ustawy oraz art. 16 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

---

¹⁰ Otwarte konkursy ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Złotoryjskiego w 2016 r. (uchwała nr 73/2015 Zarządu Powiatu Złotoryjskiego z dnia 16 października 2015 r.) oraz w 2017 r. (uchwała nr 137/2016 Zarządu Powiatu Złotoryjskiego z dnia 19 października 2016 r.).

¹¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.

¹² Art. 11 ust. 6. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej może ubiegać się organizacja pozarządowa w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań wiążących się z udzielaniem porad prawnych lub informacji prawnych;
- 2) przedstawi zawarte umowy lub promesy ich zawarcia z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub osobą, o której mowa w ust. 3 pkt 2;
- 3) daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności przez złożenie pisemnego zobowiązania:
  - a) zapewnienia poufności w związku z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej i jej dokumentowaniem,
  - b) zapewnienia profesjonalnego i rzetelnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności w sytuacji, gdy zachodzi konflikt interesów.

[dowód: akta kontroli str. 22-35, 62-96]

W wyniku kontroli stwierdzono, że w ramach obu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej zapewniono świadczenie usług poprzez zawarcie stosownych umów z radcami prawnymi i adwokatami zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Większość zawartych umów zawierała elementy wymagane przez przepis art. 6 ust. 2 ww. ustawy tj.: wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, określenie wynagrodzenia za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiające udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zasady rozwiązania umowy.

[dowód: akta kontroli str. 42-61]

Jednocześnie w toku czynności kontrolnych stwierdzono następującą nieprawidłowość w powyższym obszarze:

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej jednym z obowiązkowych elementów umowy zawieranej pomiędzy adwokatem lub radcą prawnym a powiatem w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej jest konieczność wskazania miejsca i czasu udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej. W trakcie trwania czynności kontrolnych w Urzędzie stwierdzono, że do umów o nr OP.2151.7.2015 oraz OP.2151.8.2015 nie załączono załącznika nr 1 dot. harmonogramu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Starosta Złotoryjski pismem z dnia 9 marca 2017 r. przekazał harmonogram udzielania porad prawnych w 2016 r. w punkcie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanym w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie. Jednakże należy wskazać, iż z ww. dokumentu nie wynika, aby stanowił on załącznik do przedmiotowych umów. Wobec powyższego nie można uznać działania organu za wyczerpujące obowiązek określony w ww. przepisie prawa.

[dowód: akta kontroli str. 22-35]

Ponadto należy wskazać, iż umowy zawarte z radcami prawnymi i adwokatami na 2016 r., w ramach punktów prowadzonych przez powiat, zostały zawarte w terminie zgodnym z przepisem art. 26 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

[dowód: akta kontroli str. 42-61]

W toku kontroli ustalono również, iż prawidłowo realizowany jest obowiązek informacyjny w zakresie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej określony przepisami art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej¹³. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Złotorzy w zakładce *Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej* zostały zamieszczone informacje o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna. Ponadto na BIPie wskazano, który punkt jest prowadzony przez organizację pozarządową, wraz z podaniem danych tej organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego lub aplikanta radcowskiego.

II. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zgodnie z postanowieniami ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej w Powiecie Złotoryjskim w 2017 roku funkcjonują dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowane zostały w Starostwie Powiatowym w Złotorzy z siedzibą przy ul. Kolejowej 4, 59-500 Złotoryja.

1) W punkcie pierwszym, prowadzonym przez powiat złotoryjski, pomoc prawna jest świadczona przez adwokatów i radców prawnych:

- w poniedziałki w godz. od 7:30 do 11:30,
- we wtorki w godz. od 11:30 do 15:30,
- w środy w godz. od 7:30 do 11:30,
- czwartki w godz. od 11:30 do 15:30,
- w piątki w godz. od 7:30 do 11:30.

2) W punkcie drugim, prowadzonym przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój”, pomoc prawna jest świadczona przez radców prawnych i aplikantów radcowskich:

- w poniedziałki w godz. od 11:30 do 15:30,
- we wtorki w godz. od 7:30 do 11:30,
- w środę w godz. od 11:30 do 15:30,
- w czwartki w godz. od 7:30 do 11:30,
- w piątki w godz. od 11:30 do 15:30.

---

¹³ Dz. U. z 2015 r. poz. 2186 ze zm.

Należy stwierdzić, iż w obu punktach, harmonogram dni i godzin działania punktów nieodpłatnej pomocy prawnej jest zgodny z art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W toku kontroli dokonano oględzin ww. lokalu znajdującego się w siedzibie starostwa. Oględziny wykazały, iż lokal spełnia wymogi określone przepisem § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, mianowicie posiadał dostęp do sieci energetycznej, telekomunikacyjnej oraz teleinformatycznej. W przedmiotowych punktach zostało wyodrębnione pomieszczenie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej umożliwiające zachowanie dyskrecji przy jej udzielaniu. W powyższym lokalu znajdowała się zamykana szafa aktowa, która zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym. Przedmiotowy lokal był wyraźnie oznaczony i znajdowała się w nim informacja o dniach i godzinach funkcjonowania. Ponadto lokalizacja ww. punktu zapewniała dostęp dla osób niepełnosprawnych.

W toku oględzin ustalono, że w przedmiotowym lokalu w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej udostępniona została informacja o zasadach udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, osobach uprawnionych do jej otrzymania oraz sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a także o tym, że na obszarze powiatu zlokalizowane są dwa punkty w jednej przedmiotowej lokalizacji. Poza tym informacja zawierała wskazanie kiedy i w jakich dniach w przedmiotowych punktach nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest przez adwokata, radcę prawnego albo osobę wymienioną w art. 11 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, oraz kiedy za nieodpłatną pomoc prawną odpowiada organizacja pozarządowa, ze wskazaniem danych tej organizacji.

[dowód: akta kontroli str. 19-21]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż w okresie od stycznia 2016 r. do stycznia 2017 r. w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonych przez powiat samodzielnie lub w porozumieniu z gminami udzielono 127 porad prawnych, natomiast w punktach powierzonych do prowadzenia organizacjom pozarządowym udzielono 563 porad prawnych.

Ustalono, iż w Urzędzie realizowany jest prawidłowo obowiązek przechowywania oświadczeń o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 i ust. 3 i 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Oświadczenia były przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom trzecim tj. w zamykanych szafach aktowych. Starosta jako administrator danych osobowych zawartych w ww. oświadczeniach udzielił Pani Katarzynie Kamińskiej

upoważnienia do przetwarzania danych osobowych¹⁴, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹⁵.

[dowód: akta kontroli str. 18]

Jednocześnie stwierdzono, iż każdy przypadek udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej został prawidłowo udokumentowany w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Ponadto należy wskazać, iż karty nieodpłatnej pomocy prawnej, wraz ze złożonymi oświadczeniami, osoby jej udzielające przekazują w terminie określonym w art. 7 ust. 2 ww. ustawy w sposób uniemożliwiający powiązanie karty nieodpłatnej pomocy prawnej z oświadczeniem osoby uprawnionej.

[dowód: akta kontroli str. 19-24]

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej formułuję następujące zalecenie pokontrolne:

1. Umowy zawierane z adwokatami lub radcami prawnymi powinny zawierać elementy określone w art. 6 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie w terminie do dnia 31 maja 2017 roku informacji o wykonaniu zalecenia, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak

---

¹⁴ Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych nr 4/2015 z dnia 1 lipca 2015 r.

¹⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 922.